

**Disputationvm De Censuris In Communi,
Excommunicatione, Suspensione, & Interdicto, itemque
de Irregularitate, Tomvs Qvintvs**

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, Anno Domini M. DC. XVII.

3 Vtrum omnes illegitimi sint irregulares.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94035](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94035)

continentiam ab Ecclesia specialiter damnatam & reprobatam procreati. Vnde fit, non sufficere vinculum matrimonii, si eius executio fuerit dicto modo ablata, & interdicta. Dices, hunc textum recte probare quoad filios presb. non vero quoad inferiores in sacris constitutos, nec quoad religiosos, quia de his non exprimitur, nec valet argumentum à simili. Respondetur de his omnibus idem esse iudicium ex omnium Doctorum sententia, & notat specialiter Additio ad Abbatem in dict. c. *Literas*, citans Rom. singul. 522. & 523. Neq. illud est argumentum à simili, sed est ex formalitate talis prohibitionis, quæ non est ordo sacerdotis, sed solenne votum continentie, ratione cuius in foro Ecclesiæ propria vxor non reputatur vxor quoad debitum reddendum, vt notauit Gloss. in dict. ca. *Ministris* ponderans verbum textus. *Inuadere cubile, tanquam alienum*. Et hæc est clara differentia inter votum solenne, & simplex, & inter hanc copulam & aliam illicitam cum propria vxore ex quacumq. alia prohibitione, quæ sufficiens non est, vt propterea filij censentur illegitimi. Et ita solute manent rationes dubitandi positæ in contrarium.

SECTIO III.

Vtrum omnes filii illegitimi sint irregulares.

Constitutis in præcedenti sectione facile definitur quo titulo hæc irregularitas contrahatur, & ad quas personas deriuetur. Fundamentum enim illius est ortus ex coitu illegitimo: huius non autem censetur esse omnis ille, qui non est ex legitimo matrimonio vero aut probabiliter existimato, & cuius executio ablata non sit in eo in superioribus declarato. Vnde fit vt hæc irregularitas deriuetur ad omnes filios illegitimos, in quocumq. gradu, vel specie sine. Quod satis expresse habetur in capit. 1. de Filiis Presb. extra, & in 6. & in c. *Consuluit*, iuxta Gloss. de Seruis non ordinat. & cap. *Per venerabilem*, Quilibet sine legitimi, & ex multis cap. dist. 56. à princ. & est communis Doctorum sententia eisdem locis, & Summistarum verb. *Irregularitas*. Nauarr. ca. 27. n. 201. Bernard. & Salzedo in Pract. cap. 14. Maioli supra. Ratio autem ob quam Ecclesia hæc irregularitatem induxit, multiplex considerari potest, scilicet, in detestationem paterni sceleris, ob infamiam quandam & turpitudinem quam inde contrahit filius, & quia timeri potest, ne filius sit paterni criminis imitator. Et ideo non est inconueniens, quod hoc impedimentum redundet, in filios sine culpa eorum, quia hæc irregularitas non est poena respectu talium filiorum, sed impedimentum canonicum impositum propter quandam indecentiam quæ sine culpa ex vitio naturæ contrahi potuit.

Sed obijciat, saltem debuisse irregularitatem hæc non solum filiis, sed etiam parentibus imponi: quia cum in patre fuerit culpa, in eo etiam est maior turpitudine & indecentia: ergo plus debet ei propria culpa obesse, quam culpa aliena filio. Respondeo in primis hic non agi de poenâ culpæ, sed de indecentia, & de præcauenda simili turpitudine in futurum: in parente autem non consideratur indecentia vlla præter delictum de cuius punitione quatenus ad delinquentis irregularitatem, vel suspensionem pertinere potest supra dictum est. Deinde dicitur, esse dispensationem rationem, quia pater non accipit esse per turpem generationem, sed dat filio, actio vero non est in agente, sed in passio: & ideo defectus, seu indecentia, quæ inde nascitur, non manet in parente, sed redundat in filium, excepta culpa, quæ est quasi immanens in ipso operante.

Addit vero Maiolus lib. 1. ca. 12. aliquos esse casus, in quibus fit irregularis, eo quod habeat filios etiam

legitimos. Vnus est de clerico, qui ex matrimonio legitimos filios habuit ante ordinationem suam: nam ille censetur irregularis, non quidem ad ordines sacros, sed ad Episcopatum vel prælationem Ecclesiasticam sumpro argumento, ex cap. *Cathinensis*, d. 61. vbi Pontifex, vacante quodam Episcopatu, præcipit eligi, qui nec vxorem habeat, nec filios. Et idem habetur in cap. *De Syracusana*, 28. d. 28 vbi dicit Pontifex, hoc fuisse prohibitum principali constitutione, quia quando Episcopus habet filios, Ecclesiastica solet periclitari substantia. Habetur autem illa constitutio in Auth. *Quomodo oportet Episcopos*, & c. ca. 5. colla. 1. vbi in Glossa refertur alia similis constitutio græca eiusdem Iustiniani Imperatoris, iniqua pro ratione redditur. Ne contemptis pauperibus Christi, propriis filiis incubat, & in eos facultate Ecclesiæ transferat. Sed he leges ciuiles per se non possunt inducere irregularitatem, vt constat & generaliter notat Abb. in c. *Ecclesiastica Maria*, de Constitutionib. Non videntur autem dicti canones approbare hoc simpliciter tanquam impedimentum canonicum, sed solum accipere vt egregium consilium, & maxime approbare causam, quæ Imperatorem mouit ad illam legem constituendam. Et ideo Gloss. circa prius capitulum dixit, *Sinulla sit præsumptio*, aut periculum quod dilapidentur bona Ecclesiæ, vel detur cautio, & fiat inuentarium, posse quempiam eligi in Episcopum, licet habeat filios. Quod videtur expresse ita dispositum in c. *Sini manifeste*, 12. q. 1. Et in c. *Episcopus, qui filios*, 12. q. 2. Vnde inter Iurisperitos controuersum est, an clericus habens filios, possit sine dispensatione ascendere ad Episcopatum. De qua re alibi latius dicitur, interim videri potest Abbas in c. *de Testamentis*, n. 2. vbi Additio plura allegat. Et mihi quidem verisimile est, cum Pontifex daturus sit Episcopatum vel confirmaturus electionem, necessarium esse illi aperire talem personæ conditionem, vel legitima sit collatio vel confirmatio, & non subreptitia, quia valde moueri potest, & difficilem reddere Pontificis voluntatem. Et hoc saltem probat dict. c. *De Syracusana*, vbi Glossa distinguendum putauit, quoad hoc inter legitimos & illegitimos: sed immemoro, vt recte Panormitanus notauit, cum textus nihil distinguat, & quodammodo maior ratio sit in filiis legitimis, quia magis solent eos parentes diligere, magisque eis thesaurizare procurant.

Alius modus huius irregularitatis censetur esse in causa supra tractata, si clericus vxoratus sine consensu vxoris sacrum ordinem suscipiat: manet enim inhabilis, & irregularis tam ad vsum ordinis suscepti, quam ad ascensum ad superiores. Verumtamen hæc irregularitas non prouenit proprie ex filiis, sed ex ipsa coniunctione ad vxorem, etiam si alii non procreentur. Neque iam videtur noua irregularitas contracta per talem susceptionem ordinis sacri, sed ex vi ipsius vinculi matrimonii, quia ratione illius, secundum præsentem Ecclesiæ statum, sit quis inhabilis ad ascendendum ad superiores ordines, & vsum eorum, & ad Ecclesiastica beneficia, viuente scilicet vxore, & ipsa non consentiente, & castitatem vouente, cap. 1. 2. & 3. de Clericis coniugatis. Dico autem secundum præsentem statum, quia olim permittitur clericis in sacris habere vxores, licet non permitteretur vsum earum, vt constat ex Concilio Libertino can. 33. Toler. 1. can. 1. & Leone Papa, Epist. 84. cap. 4. & Epist. 62. cap. 3. & ex Gregorio lib. 3. Epist. 34. & habetur in cap. *Mulorum*, 27. quæstion. 2. de qua relatus Deo dante in opere derelictione.